

Proje Finansmanı İstatistikleri

Aralık 2020

Rapor Kodu: DT25

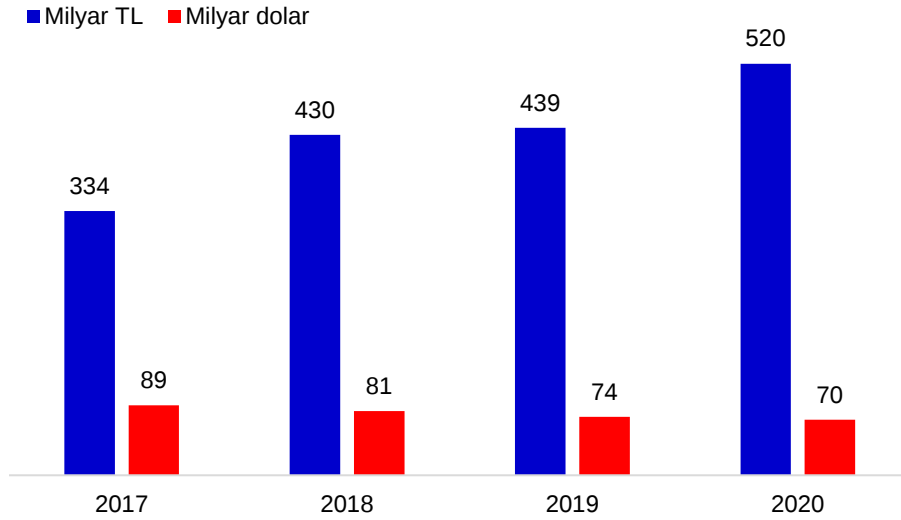
Şubat 2021

Proje Finansmanı İstatistikleri¹ Aralık 2020

Mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının proje finansmanına ilişkin istatistiki bilgilerini içeren bu rapor, Aralık 2014 döneminden itibaren altı aylık dönemlerde hazırlanmaktadır. Aralık 2020 dönemi itibarıyla 19 banka verisinden oluşmaktadır.

Proje Finansmanı Kredileri

Proje finansmanı kredileri risk bakiyesi Aralık 2020 dönemi itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18 oranında artarak 520 milyar TL'ye yükselmiştir. Bunun 476 milyar TL'si nakdi, 44 milyar TL'si gayrinakdi kredi şeklinde kullanılmıştır. Aralık 2019 itibarıyla 74 milyar dolar olan proje finansmanı kredileri risk bakiyesi, 2020 yılında yüzde 5'lik düşüşle 70 milyar dolara gerilemiştir.

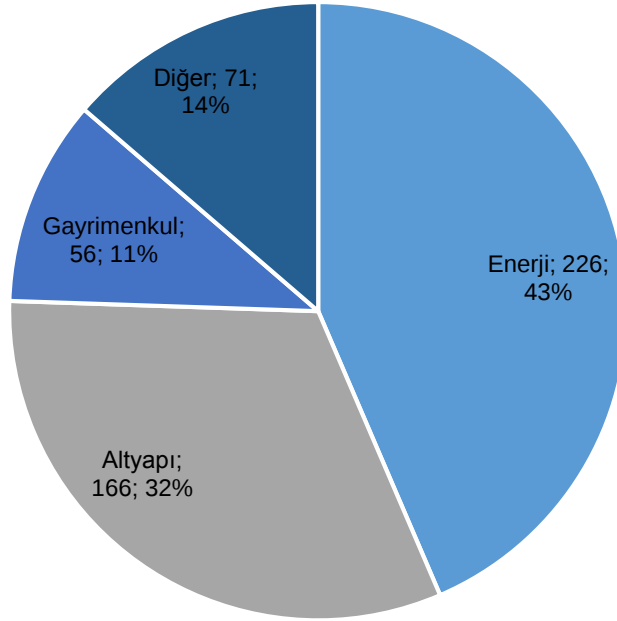
Toplam taahhüt miktarı 516 milyar TL'den (87 milyar dolar) 605 milyar TL'ye (82 milyar dolar) yükselmiştir. Söz konusu tutar dolar bazında yüzde 6 gerilemiştir.

Proje Finansmanı Kredileri Dağılımı (milyar TL)

(Milyar TL)	Aralık 2019	Aralık 2020	Değişme (yüzde)	Pay (yüzde) Ara-20
Toplam Risk Bakiyesi	439	520	18	100
Nakdi	400	476	19	92
Gayrinakdi	39	44	13	8
Toplam taahhüt (bilgi için)	516	605	17	-

¹ Mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını kapsamaktadır.

Proje Finansmanı Sektörel Dağılım (Aralık 2020, milyar TL, yüzde)

Proje finansmanı amacıyla kullanılan kredilerin yüzde 43'ü enerji, yüzde 32'si altyapı, yüzde 11'i gayrimenkul sektörüne aittir. Diğer sektörlerin toplam içindeki payı yüzde 14'tür.

Proje Finansmanı Kredileri Sektörel Dağılım (milyar dolar, yüzde)

	Aralık 2019	Aralık 2020	Değişme (yüzde)
Toplam Risk Bakiyesi	74	70	-5
Enerji	31	30	-3
Altyapı	22	21	-2
Gayrimenkul	7	8	1
Diğer	13	10	-27

Altyapı sektöründe risk bakiyesi yüzde 2 gerileyerek 22 milyar dolardan, 21 milyar dolara düşmüştür. Aynı dönem itibarıyla dolar bazında risk bakiyesi, gayrimenkul sektöründe yüzde 1 artarken, enerji sektöründe yüzde 3, diğer sektörlerde ise yüzde 27 gerilemiştir.

Türkiye Bankalar Birliği
Proje Finansmanı İstatistikleri*

(Milyar TL)

Dönem	Enerji				Altyapı				Gayrimenkul				Diğer				Toplam			
	Risk (bakiye)**		Kalan Taahhüt	Toplam Taahhüt ***	Risk (bakiye)**		Kalan Taahhüt	Toplam Taahhüt ***	Risk (bakiye)**		Kalan Taahhüt	Toplam Taahhüt ***	Risk (bakiye)**		Kalan Taahhüt	Toplam Taahhüt ***	Risk (bakiye)**		Kalan Taahhüt	Toplam Taahhüt ***
	Nakdi	Gayri-nakdi			Nakdi	Gayri-nakdi			Nakdi	Gayri-nakdi			Nakdi	Gayri-nakdi			Nakdi	Gayri-nakdi		
Haziran 2016	87	24	28	152	30	2	24	62	27	1	4	35	50	2	6	63	195	29	62	313
Aralık 2016	109	23	31	183	41	3	23	73	32	1	5	40	60	3	5	75	242	29	65	371
Haziran 2017	117	22	29	185	47	5	21	77	34	1	2	40	61	4	6	77	259	32	58	379
Aralık 2017	130	26	27	206	59	5	24	95	35	1	3	43	73	4	5	91	297	37	60	435
Haziran 2018	144	26	38	231	85	14	29	129	43	2	3	49	76	4	5	94	348	46	75	503
Aralık 2018	160	27	30	244	110	7	18	141	44	2	3	51	71	10	8	103	386	45	59	538
Haziran 2019	167	24	24	235	122	7	12	143	43	2	2	49	70	9	3	92	402	41	42	519
Aralık 2019	163	24	22	231	124	6	12	145	43	2	4	51	71	7	5	89	400	39	43	516
Haziran 2020	186	26	25	267	147	7	9	168	48	2	2	56	76	7	5	94	458	43	42	585
Aralık 2020	198	28	24	282	159	8	5	176	53	3	3	62	66	5	5	85	476	44	35	605

*Orijinal tahsis tarihi itibarıyla taahhütü en az 20 milyon USD karşılığı ve en az 5 yıl vadeli canlı (mer'i) kredileri içermektedir. Bu şartları yerine getiren tüm krediler kime kullanıldığını fark etmeksizin tabloda yer almaktadır.

** Rapor tarihi itibarıyla risk bakiyesini ifade eder.

***Toplam Taahhüt tutarı firma üzerine alınabilecek azami risk tutarını ifade etmektedir

Rapor içindeki bilgiler Türkiye Bankalar Birliği üyesi mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının ilettikleri istatistiki bilgilerden yararlanılarak hazırlanmıştır. Katılım bankaları bilgileri dahil değildir.

Proje Finansmanı İstatistikleri Gönderen Bankalar

- 1 Akbank T.A.Ş.
- 2 BankPozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.
- 3 Burgan Bank A.Ş.
- 4 Denizbank A.Ş.
- 5 GSD Yatırım Bankası A.Ş.
- 6 ICBC Turkey Bank A.Ş.
- 7 ING Bank A.Ş.
- 8 Odea Bank A.Ş.
- 9 QNB Finansbank A.Ş.
- 10 Şekerbank T.A.Ş.
- 11 Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
- 12 Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.
- 13 Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
- 14 Türkiye Halk Bankası A.Ş.
- 15 Türkiye İş Bankası A.Ş.
- 16 Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş.
- 17 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
- 18 Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.
- 19 Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

Proje Finansmanı İstatistikleri ile ilgili Açıklamalar

Dönem: Veriler 31 Aralık ve 30 Haziran dönemleri olmak üzere 6 aylık periyotlarda toplanmaktadır.

Proje Finansmanı Tanımı: Proje Finansmanı, ekonomik olarak ayrıştırılabilen projeleri finanse etmek amacı ile kaynak sağlayanların kredi kararında temel olarak projenin yarattığı nakit akışının ve proje varlıklarının esas alındığı, kabili rücu veya gayri kabili rücu finansman kaynağı yaratılması olarak tanımlanmıştır.

Proje finansmanı kredileri istatistiki amaçla ayrıştırılırken şu hususlar dikkate alınmıştır

1. Yeni bir ekonomik kapasite yaratan (doğrudan yeni yatırımlar) ve/veya mevcut ekonomik kapasiteleri büyütecek (kapasite artırımı, tevsi yatırımları) ve/veya özelleştirme, satın alma vb projelerin finansmanı için verilen krediler dahil edilmiştir.
2. Kredilendirme sürecinde projeye dönük fizibilite çalışması ve projenin ekonomik verimliliğinin tespiti ihtiyacı gösteren projeler, proje kredisi kapsamındadır.
3. Aynı projeye nakdi ve gayrinakdi kredi sağlanıyorsa, bankaya dönük toplam azami risk miktarı, taahhüt olarak dikkate alınmıştır.
4. Orijinal tahsis tarihi itibarıyla taahhüdü en az 20 milyon USD karşılığı ve en az 5 yıl vadeli canlı (mer'i) kredileri içermelidir. Bu şartları yerine getiren tüm krediler kime kullanıldığı fark etmeksizin tabloda yer almaktadır.
5. Proje kredileri raporlanırken sadece Türkiye bilançosuna dahil olanlar dikkate alınmıştır.

Proje finansmanı istatistiklerinin sektörel dağılımında aşağıdaki kırımın kullanılmıştır.

1. **Enerji:** Enerji (elektrik, petrol, kömür, doğalgaz, su vb.) kaynaklarının üretimi (termik ve yenilenebilir dahil olmak üzere tüm projeler) iletimi ve dağıtımına yönelik tüm projeler, enerji özelleştirmeleri, enerji satın almaları.
2. **Altyapı:** Yol, köprü, otoyol, liman, havalimanı gibi tüm ulaştırma projeleri, yerleşim birimlerinin altyapı projeleri (su, kanalizasyon), kamu özel ortaklıkları ile yapılan projeler (PPP projeleri – örneğin hastane projeleri), iletişim, haberleşme.
3. **Gayrimenkul:** Otel, AVM, konut ve ofis projeleri.
4. **Diğer:** Yukarıda sıralananlar dışında kalan diğer projeler (Satın alma, birleşme işlemleri ve yapılandırılmış finansman vb.)

Risk(bakiye): 30 Haziran/31 Aralık itibarıyla risk bakiyesini ifade etmektedir.

Birim: 30 Haziran/31 Aralık itibarıyla TCMB döviz alış kuru kullanılmaktadır.